

فصل ٦

نفت و گاز

مقدمه

به دلیل اهمیت فعالیت‌های نفت و گاز، یک فصل جدا از فصل‌های معدن و صنعت به اطلاعات آماری آن اختصاص داده شده است. ولی متأسفانه استان گلستان در زمینه‌ی استخراج نفت و گاز فعالیتی نداشته است. آمارهای این فصل شامل اقلام توزیع نفت و گاز در سطح استان می‌باشد و با استفاده از این فصل می‌توان به اقلام اطلاعاتی مصرف انواع فرآورده‌های نفتی و تعداد مخازن و جایگاه فروش مواد سوختنی و همچنین انواع انشعابات گاز طبیعی، دست یافت.

در حال حاضر، آمارهای مندرج در این فصل، از شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی و شرکت گاز استان، دریافت می‌شود.

تعاریف و مفاهیم

نفت سفید: نفت سفید برشی از نفت خام و متشکل از سه نوع هیدروکربور پارافینی، نفتینی و آروماتیکی می‌باشد. این فرآورده به عنوان سوخت گرمایشی و سوخت مراکز حرارتی به کار می‌رود و یکی از مواد اصلی تشکیل‌دهنده‌ی سوخت جت است.

نفت کوره: نفت کوره از بازمانده‌ی تقطیر نفت خام در برج‌های تقطیر پالایشگاه به دست می‌آید. این فرآورده به سبب دارا بودن هیدروکربورهای سنگین، به آسانی نمی‌سوزد و یکی از سوخت‌های عمده‌ی کشتی‌ها و واحدهای بزرگ صنعتی از جمله نیروگاه‌های برق به شمار می‌رود.

نفت گاز: نفت گاز فرآورده‌ای است که بعد از برش نفت سفید به دست می‌آید و به عنوان سوخت ماشین‌آلات کشاورزی و صنعتی و سوخت تعدادی از وسایل نقلیه‌ی عمومی و تأسیسات حرارتی به کار می‌رود.

بنزین موتور: بنزین موتور آمیزه‌ای است از هیدروکربورهای به طور عمده حلقوی و ایزومره با نسبت‌های متفاوت که برای افزایش درجه‌ی آرام‌سوزی آن، برخی از ترکیبات آلی به آن اضافه می‌شود.

سوخت‌های جت: سوخت‌های جت همان طور که از نامشان پیداست، برای سوخت موتورهای جنگلی و مسافری به کار می‌روند و دارای انواع مختلف هستند. مواد سازنده‌ی آنها همان نفت است که با اضافه کردن مواد افزودنی مانند ممانعت‌کننده از ایجاد زنگ‌خوردگی و کاهش میزان ناخالصی‌ها، برای سوخت موتورهای جت، مناسب می‌گردد.

گاز طبیعی (گاز غنی): گاز تولیدی از منابع نفتی و گازی را گاز طبیعی یا غنی می‌گویند که به صورت "کلاهک"، "همراه با نفت" (مانند گاز منطقه آغاجاری) و "مستقل" (نظیر ذخائر گاز سرخس و سرخون) قابل دسترسی می‌باشد.

گاز مایع: گاز مایع مخلوطی است از پروپان و بوتان نرمال که در اثر شرایط محیط و مصرف، نسبت حجمی این دو ماده در مخلوط تغییر می‌یابد و در تحت فشاری حدود ۱۱۰-۱۰۰ پوند بر اینچ مربع به صورت مایع درمی‌آید.

مشترک گاز: عبارت است از شخص حقیقی یا حقوقی که طبق روش پذیرش متقاضیان گاز پس از تحویل مدارک موردنظر و پرداخت حقوق و هزینه‌های متعلقه، مشخصاتش در دفتر پذیرش اشتراک ثبت شده و شماره اشتراک به وی اختصاص یافته باشد.

مصرف‌کننده‌ی گاز: به مشترکینی اطلاق می‌گردد که جریان گاز آنها پس از طی مراحل اشتراک‌پذیری راه‌اندازی شده باشد.

انشعاب گاز: به خطوطی که جهت ارسال گاز از خطوط انتقال، خطوط تغذیه و شبکه تا ایستگاه اختصاصی مشترک نصب می‌شود، انشعاب اطلاق می‌گردد.

گزیده اطلاعات

در سال ۱۳۹۵ میزان مصرفی گاز در استان به مقدار ۶۴۵۱۹ تن بوده که نسبت به سال قبل ۱۰۷ درصد رشد را نشان می‌دهد.

در سال ۱۳۹۵ مصرف بنزین ۴۲۵۸۰۴ هزار لیتر و مصرف نفت سفید ۶۶۰۵۸ هزار لیتر بوده است که نسبت به سال ۱۳۹۴ مصرف بنزین ۷/۴ درصد افزایش و مصرف نفت سفید ۱/۶۹ درصد کاهش یافته است.

در سال ۱۳۹۵ تعداد مخازن مواد سوختی و ظرفیت آنان به ترتیب ۱۸۰ مخزن و به ظرفیت ۸۰۱۰ هزار لیتر بوده است که نسبت به سال قبل به ترتیب ۵/۲ افزایش و ۳/۹ درصد کاهش را نشان می دهد.

در سال ۱۳۹۵ تعداد شعب فروش نفت به ۱۴۸ جایگاه رسیده است که نسبت به سال قبل تغییر نداشته است .

در سال ۱۳۹۵ تعداد روستاهای گازرسانی شده به ۸۱۶ روستا رسیده است که نسبت به سال قبل ۸/۵ درصد رشد را نشان می دهد.

در سال ۱۳۹۵ تعداد انشعاب گاز شهری به ۱۶۸۹ انشعاب و روستایی ۶۹۶۰ انشعاب افزایش یافته که به ترتیب با ۹۸/۰- و ۹۴/۰- درصد کاهش نسبت به سال قبل را نشان می دهد.

۱- ۶- مصرف انواع فرآورده‌های نفتی (هزار لیتر)

نفت سفید	بنزین	سوخت‌های هواپیما ^(۲)	نفت گاز	جمع (بجز گاز مایع) ^(۱)	سال و شهرستان
۱۷۷۵۴۶	۲۸۹۵۰۵	۱۸۲	۳۹۲۵۰۹	۴۹۳۴۴۴	۱۳۸۰.....
۱۴۱۰۴۴	۴۹۷۱۹۵	۶۷۱	۴۶۸۰۰۴	۶۶۵۱۰۹	۱۳۸۵.....
۱۰۳۶۵۸	۳۵۹۵۹۸	.	۴۶۷۶۵۵	۹۷۳۸۵۳	۱۳۹۰.....
۸۷۴۶۶	۳۷۹۹۵۲	۵۰۹۲	۵۶۰۶۷۱	۱۰۷۱۵۵۳	۱۳۹۱.....
۸۰۸۶۶	۴۰۷۱۹۶	۳۴۳۵	۶۳۰۵۹۶	۱۱۵۵۷۰۴	۱۳۹۲.....
۷۰۷۵۸	۳۹۴۲۰۵	۳۶۳۳	۵۷۸۶۰۶	۱۰۵۶۱۶۴	۱۳۹۳.....
۶۴۹۵۶	۳۹۶۱۴۷	۲۳۸۰	۴۵۷۰۸۴	۹۲۳۶۹۵	۱۳۹۴.....
۶۶۰۵۸	۴۲۵۸۰۴	۳۹۴۱	۵۶۸۷۸۸	۱۰۶۷۹۷۲	۱۳۹۵.....
۲۷۳۵	۱۹۸۹۳	.	۲۲۷۸۹	۴۵۴۱۷	آزادشهر.....
۱۷۲	۲۵۶۷۴	.	۳۹۸۷۶	۶۶۱۲۹	آق‌قلا.....
۴۶۵	۱۴۱۸۶	.	۱۰۹۸۵	۲۵۶۳۶	بندرگز.....
۶۷۷	۱۲۶۶۰	.	۱۳۰۸۵	۲۶۴۲۲	ترکمن.....
۱۶۶۹	۱۶۰۰۶	.	۱۳۶۷۲	۳۱۳۴۷	رامیان.....
۳۱۷۰	۲۹۷۲۲	.	۲۱۲۵۱۶	۲۴۵۸۷۸	علی‌آباد.....
۱۱۰۸	۱۸۲۵۰	.	۲۲۲۵۰	۴۱۶۰۸	کردکوی.....
۱۳۲۰۶	۱۹۲۷۳	.	۱۹۸۰۶	۵۲۲۸۵	کلالة.....
۱۲۰۴	۱۸۱۰۵	.	۲۰۳۸۷	۳۹۷۷۲	گالیکش.....
۶۶۹۸	۱۵۲۸۴۲	۳۹۴۱	۸۰۳۱۰	۲۴۶۱۵۹	گران.....
۱۲۶۶	۸۶۵۹	.	۱۵۸۴۲	۲۵۷۶۷	گمیشان.....
۱۵۳۵۷	۷۷۶۲۵	.	۷۷۳۳۰	۱۷۰۳۷۲	گنبدکاوس.....
۱۷۰۷۷	۶۹۵۱	.	۹۷۷۷	۳۳۸۰۵	مراوه‌تپه.....
۱۲۵۴	۸۶۵۸	.	۱۰۱۶۳	۲۰۰۷۵	مینودشت.....

۱- ۶- مصرف انواع فرآورده‌های نفتی (دنباله) (هزار لیتر)

سال و شهرستان	نفت کوره	روغن‌های موتور (۳) و صنعتی	قیر	سایر فرآورده‌ها (۴)	گاز مایع (تن)
۱۳۸۰	۸۶۶۹۶	۸۵۸۳	۱۴۴۴۳	۱۱۱۰۰۰	۲۶۲۱۱
۱۳۸۵	۷۸۱۷۶	...	...	۲۰۳۵	۲۶۱۹۹
۱۳۹۰	۴۲۶۰۲	.	.	.	۴۰۴۴۵
۱۳۹۱	۳۸۳۷۱	.	.	.	۴۳۴۳۴
۱۳۹۲	۳۳۶۱۱	.	.	.	۴۶۲۱۹
۱۳۹۳	۸۹۶۲	.	.	.	۵۴۲۱۶
۱۳۹۴	۴۱۲۸	.	.	.	۳۱۱۳۲
۱۳۹۵	۳۳۸۱	.	.	.	۶۴۵۱۹
آزادشهر	.	.	.	.	۳۴۵۰
آق‌قلا	۴۰۷	.	.	.	۷۹۷۱
بندرگز	.	.	.	.	۱۵۵۷
ترکمن	.	.	.	.	۳۴۷۷
رامیان	.	.	.	.	۳۰۶۲
علی‌آباد	۴۷۰	.	.	.	۲۷۸۳
کردکوی	.	.	.	.	۱۲۳۷
کلالة	.	.	.	.	۴۴۷۶
گالیکش	۷۶	.	.	.	۳۴۵
گرگان	۲۳۶۸	.	.	.	۱۴۵۶۴
گمیشان	.	.	.	.	۳۵۱
گنبدکاووس	۶۰	.	.	.	۱۱۷۲۳
مراوه‌تپه	.	.	.	.	۶۰۳۲
مینودشت	.	.	.	.	۳۴۹۱

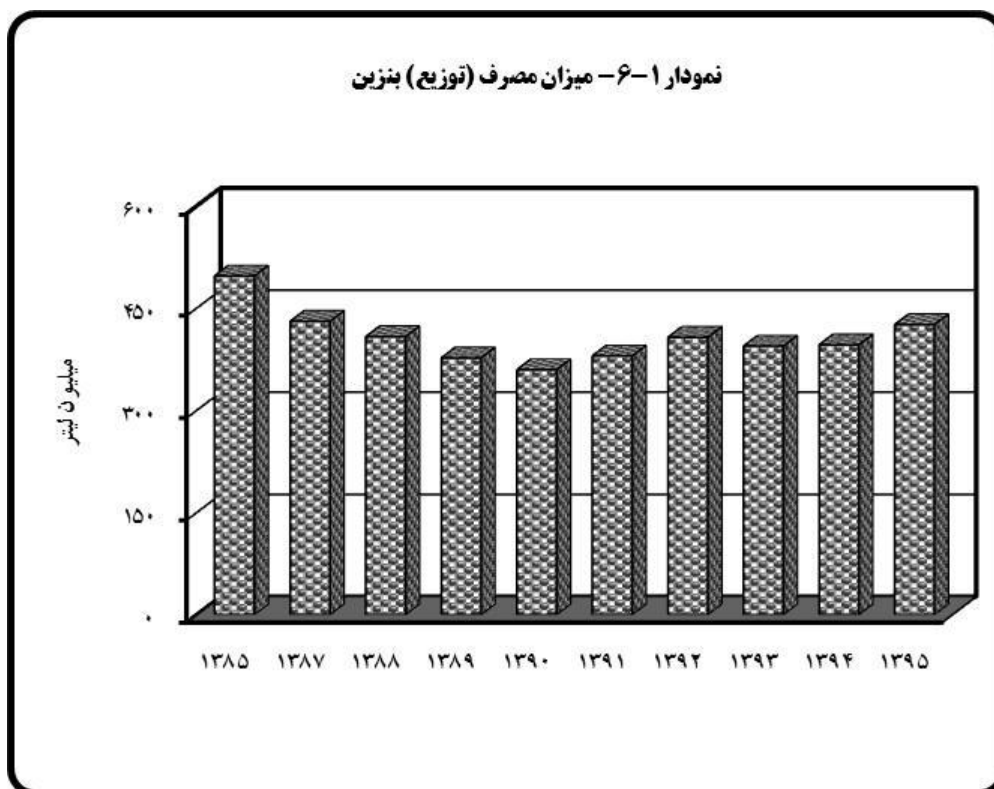
(۱) جمع بجز گاز مایع می‌باشد.

(۲) آمار سوخت‌های هواپیمایی مربوط به واحد سوختگیری فرودگاه گرگان می‌باشد که در سال ۱۳۸۵ افتتاح شده است.

(۳) روغن‌های موتور و صنعتی، قیر و سایر فرآورده‌ها از سال ۱۳۸۴، به بخش خصوصی واگذار شده و به صورت آزاد به فروش می‌رسد و شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی استان هیچ آماری از آنها ندارند.

(۴) سایر فرآورده‌ها شامل انواع حلالها می‌باشد که از سال ۱۳۸۸ از طریق بورس کالای ایران فروخته می‌شود.

مأخذ- شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران منطقه گلستان.

منبع: جدول ۶-۱

۲-۶- تعداد مخازن و جایگاه‌های فروش مواد سوختی

تعداد جایگاه			مخازن مواد سوختی		سال و شهرستان
خصوصی	دولتی	جمع	ظرفیت (هزار لیتر)	تعداد	
۲۹	۳	۳۲	۵۰۶۷	۱۳۷	۱۳۸۰
۳۱	۳	۳۴	۵۲۹۵	۱۳۸	۱۳۸۵
۴۸	۳	۵۱	۶۳۰۲	۱۵۲	۱۳۹۰
۵۵	۳	۵۸	۷۵۸۵	۱۷۸	۱۳۹۱
۶۲	۳	۶۵	۸۳۸۶	۱۹۵	۱۳۹۲
۶۴	۱	۶۵	۷۴۵۵	۱۶۶	۱۳۹۳
۶۶	۰	۶۶	۷۷۰۵	۱۷۱	۱۳۹۴
۶۹	۰	۶۹	۱۰۱۰	۱۱۰	۱۳۹۵
۴	۰	۴	۵۳۰	۱۲	آزادشهر
۷	۰	۷	۸۴۲	۱۸	آق‌قلا
۳	۰	۳	۴۰۶	۱۲	بندرگز
۲	۰	۲	۴۱۷	۹	ترکمن
۴	۰	۴	۴۷۷	۱۱	رامیان
۶	۰	۶	۶۸۰	۱۴	علی‌آباد
۳	۰	۳	۳۹۱	۹	کردکوی
۳	۰	۳	۴۵۰	۱۰	کلاله
۴	۰	۴	۷۹۴	۱۸	گالیکش
۱۴	۰	۱۴	۱۱۴۰	۲۵	گرگان
۲	۰	۲	۱۸۸	۴	گمیشان
۱۳	۰	۱۳	۱۴۱۲	۳۲	گنبد کاووس
۳	۰	۳	۱۹۳	۴	مراوه‌تپه
۱	۰	۱	۹۰	۲	مینودشت

۲-۶- تعداد مخازن و جایگاه‌های فروش مواد سوختی (دنباله)

جایگاه سوخت گیری گاز فشرده طبیعی (CNG)	تعداد شعب فروش نفت	تعداد پمپ				سال و شهرستان
		نفت سفید	نفت گاز	بنزین	بنزین سوپر	
...	۲۳۹	۸۶	۲۱	۱۱۱	...	۱۳۸۰.....
...	۲۵۱	۱۰	۹۲	۱۶۸	...	۱۳۸۵.....
۵۰	۱۴۳	۶	۱۱۹	۳۴۹	۲۰	۱۳۹۰.....
۵۴	۱۴۳	۰	۱۵۲	۴۲۸	۲۴	۱۳۹۱.....
۶۲	۱۴۳	۰	۱۶۰	۴۴۹	۳۶	۱۳۹۲.....
۶۴	۱۴۸	۰	۱۷۲	۵۴۱	۴۶	۱۳۹۳.....
۶۶	۱۴۸	۰	۱۷۵	۴۸۷	۱۰۸	۱۳۹۴.....
۶۶	۱۴۸	۰	۱۹۵	۵۱۶	۱۱۴	۱۳۹۵.....
۴	۱۱	۰	۱۴	۳۳	۱۰	آزادشهر.....
۷	۶	۰	۱۸	۴۳	۴	آق‌قلا.....
۳	۱	۰	۳	۲۰	۲	بندرگز.....
۲	۴	۰	۱۲	۱۶	۰	ترکمن.....
۳	۸	۰	۶	۳۰	۲	رامیان.....
۶	۶	۰	۲۳	۴۰	۱۶	علی‌آباد.....
۳	۰	۰	۸	۲۲	۴	کردکوی.....
۲	۱۵	۰	۱۴	۲۸	۰	کلاله.....
۳	۵	۰	۲۰	۳۴	۸	گالیکش.....
۱۴	۳۰	۰	۲۴	۱۳۰	۵۶	گرگان.....
۲	۷	۰	۷	۱۴	۰	گمیشان.....
۱۳	۲۹	۰	۴۳	۹۱	۱۲	گنبد کاووس.....
۳	۱۷	۰	۳	۸	۰	مراوه‌تپه.....
۱	۹	۰	۰	۷	۰	مینودشت.....

مأخذ- شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران منطقه گلستان.

۳-۶- تعداد شهرها و روستاهای گازرسانی شده و تعداد انواع انشعاب، تعداد مصرف کننده و مقدار مصرف گاز طبیعی

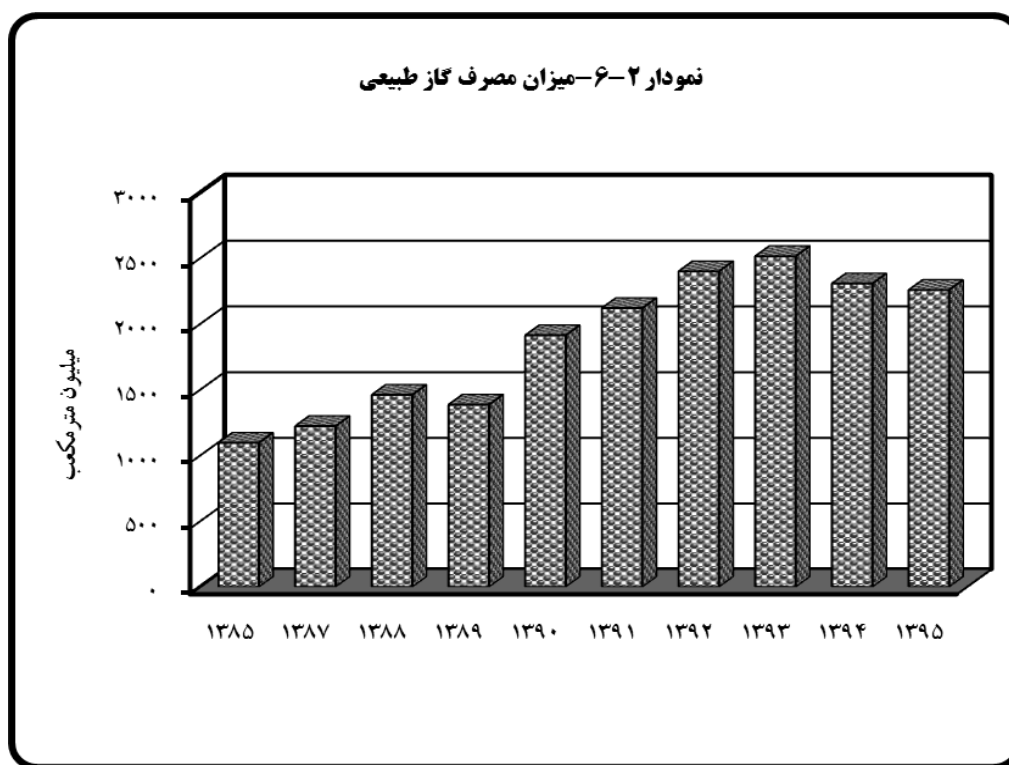
سال و شهرستان	تعداد شهرهای گازرسانی شده	تعداد روستاهای گازرسانی شده	تعداد انشعاب		
			روستایی	شهری	جمع
.....۱۳۸۰	۱۸	۴۵	...	...	...
.....۱۳۸۵	۲۲	۲۹۹	...	...	...
.....۱۳۹۰	۲۶	۵۸۰	۹۲۷۴۴	۱۲۶۶۲۸	۲۱۹۳۷۲
.....۱۳۹۱	۲۹	۶۶۲	۱۰۲۹۴۵	۱۳۰۰۹۳	۲۳۳۰۳۸
.....۱۳۹۲	۲۹	۶۷۲	۱۱۳۰۰۸	۱۳۳۷۵۱	۲۴۶۷۵۹
.....۱۳۹۳	۲۹	۷۰۸	۱۲۱۹۹۷	۱۳۵۷۷۸	۲۵۷۷۷۵
.....۱۳۹۴	۲۹	۷۵۲	۱۲۴۷۷۸	۱۳۷۵۲۰	۲۶۲۲۹۸
.....۱۳۹۵	۲۹	۸۱۶	۶۹۶۰	۱۶۸۹	۸۶۴۹
.....آزادشهر	۳	۳۶	۲۸۱	۱۳۰	۴۱۱
.....آق قلا	۲	۷۸	۱۹۱	۱۷۴	۳۶۵
.....بندرگز	۲	۲۵	۱۹	۱۲	۳۱
.....ترکمن	۱	۲۵	۹۰	۷۶	۱۶۶
.....رامیان	۴	۵۵	۱۵۷	۹۴	۲۵۱
.....علی آباد	۴	۶۱	۴۷۲	۱۳۷	۶۰۹
.....کردکوی	۱	۲۵	۹۰	۹۳	۱۸۳
.....کلاله	۲	۹۳	۱۹۰۹	۱۴۱	۲۰۵۰
.....گالیکش	۱	۵۶	۱۸۸	۸۶	۲۷۴
.....گرگان	۳	۹۱	۷۰۰	۲۸۶	۹۸۶
.....گمیشان	۲	۲۸	۱۱۷	۱۰۰	۲۱۷
.....گنبد کاووس	۲	۱۳۱	۱۳۲۷	۲۳۷	۱۵۶۴
.....مراوه تپه	۱	۴۳	۱۱۵۴	۴۷	۱۲۰۱
.....مینودشت	۱	۶۹	۲۶۵	۷۶	۳۴۱

۳-۶- تعداد شهرها و روستاهای گازرسانی شده و تعداد انواع انشعاب، تعداد مصرف کننده و مقدار مصرف گاز طبیعی (دنباله)

مصرف گاز طبیعی (میلیون مترمکعب)	تعداد مصرف کننده				سال و شهرستان
	صنعتی	خانگی	تجاری	جمع	
۱۰۹۵	۱۲۲	۳۲۰۱۶۲	۷۵۰۲	۲۲۷۷۸۶	 ۱۳۸۵
۱۹۱۲	۲۸۵	۳۴۸۹۰۰	۱۳۵۰۶	۳۶۲۶۹۱	 ۱۳۹۰
۲۱۱۹	۱۲۱۶	۳۸۷۰۱۱	۱۵۳۷۰	۴۰۳۵۹۷	 ۱۳۹۱
۲۳۹۹	۱۴۱۲	۴۱۹۹۴۶	۱۶۵۹۴	۴۳۷۹۵۲	 ۱۳۹۲
۲۵۱۴	۱۴۷۹	۴۴۵۰۴۲	۱۷۹۶۶	۴۶۴۴۸۷	 ۱۳۹۳
۲۳۰۶	۱۵۳۸	۴۶۹۸۴۴	۱۸۹۵۰	۴۹۰۳۳۲	 ۱۳۹۴
۲۵۷۷	۱۶۰۳	۴۹۳۳۳۳	۱۹۹۴۶	۵۱۴۸۸۲	 ۱۳۹۵
۱۰۲	۳۶	۲۵۶۵۸	۶۷۴	۲۶۳۶۸	 آزادشهر
۱۲۴	۹۶	۳۰۷۰۳	۹۳۹	۳۱۷۳۸	 آق قلا
۷۰	۱۲۱	۱۶۷۱۶	۱۲۱۲	۱۸۰۴۹	 بندرگز
۷۳	۳۷	۲۱۳۵۱	۹۰۲	۲۲۲۹۰	 ترکمن
۷۷	۱۴	۲۱۸۶۳	۵۷۳	۲۲۴۵۰	 رامیان
۸۵۹	۵۰۸	۴۲۲۴۳	۲۱۷۰	۴۴۹۲۱	 علی آباد
۱۱۱	۱۱۷	۲۵۶۵۰	۱۷۴۱	۲۷۵۰۸	 کردکوی
۸۰	۱۶	۲۶۱۷۰	۴۵۱	۲۶۶۳۷	 کلالة
۱۱۹	۱۲	۱۴۴۷۱	۳۱۳	۱۴۷۹۶	 گالیکش
۵۵۸	۴۱۷	۱۳۴۳۰۰	۶۸۶۳	۱۴۱۵۸۰	 گرگان
۵۶	۵۷	۱۶۰۷۲	۷۸۲	۱۶۹۱۱	 گمیشان
۲۵۸	۱۲۱	۹۱۴۷۷	۲۲۷۷	۹۳۸۷۵	 گنبد کاووس
۱۱	۵	۳۸۶۷	۱۷۶	۴۰۴۸	 مراوه تپه
۷۹	۴۶	۲۲۷۹۲	۸۷۳	۲۳۷۱۱	 مینودشت

مأخذ- شرکت ملی گاز استان گلستان.

منبع: جدول ۳-۶